

ספר אילן הגדול

שחיבר הרב המקובל בתוציא קדישא מוהר"ר מאיר כ"ץ פאפאס זצוק"ל ה"ה חד מעורי האר"י זל"ה, במינים קטנים לידע בחכמה ויהי לזכרון. ויוכל לעלות בסולם שראשו מגיע השמימה. כולל כל כתבי האר"י ז"ל המשכילים יבינו. וכעת יצא מחדש בעזרי"ה בתוספות רבות ויקרות כמבואר למטה בדברים אחרים:

דברים אחרים לעם ה' סניני סדע הנחמדים.

כבר נודע בשערים וב ישראל גדול שמו של האילן הקדוש אשר נסדר מהרב הגאון והחסיד בצ"ץ כ"ו הר"ר מאיר כ"ץ פאפאס זל"ה. שהוא אור נונה האירי דרך להולכי דרכי חכמת הקבלה. וע"י זיבנו כמה מקומות בחזרו הקדוש וכתבי האר"י ז"ל [עד שלגדל שזכותו ויקרתו אסרו שמצוה רבה לאספו אל ביתו ובוכות זה יזכה לבנים ולהצלחה ע"ד אסרו ז"ל עץ היום היא למחויקים בה כו]. וכמו שנדרש בווארשא בשנת תרכ"ד בהסכמת הגאון הספורים כ"ו תר"ד ישע"י מושקאט ז"ל אב"ד דק"ק פראגע. ובעת יצא בעזרי"ה בתוספות רבות יקרות. סמו ומפנינים נבחרות:

ה נתוסף בהאילן הודעה ואזהרה ארוכה ובו ביאר כמה ענינים ג"כ השייכים להאילן או לפאפאס אחרים כאלה:
 ו גם נלוה עליו ביאור ופירוש מספיק על כל דברי האילן והב"י הנ"ל לפרש ולבאר דבריו וסמיניו הסתומים והכל בביאור יפה. ומראה מקומות אשר משם נלקחו פירושי וביאורי של הדברים:
 ז עוד נלוה להאילן הוה קונטרס אחד שהוא ספר יקר בפ"ע. והוא נקרא בשם "קונטרס כל"ל"י התחלת החכמה. ר"ת "כללים" למתחילים "ללמוד ידועות התחלת חכמת הקבלה. שלא דרכו עדיין על מפתן הקרומות". מהקונטרס הנ"ל יפתחו תרעי החכמתא לזון. והוא מיוסד עפ"י ספרי קבלה פירוש של הגר"א והרמ"ח לוצאטו ז"ל ושאר כתבי האר"י ז"ל:
 ח כללים וכנונים על סדר א"ב שמות הספירות שנמצאו בספרי קבלה בשמות אחרים. גם שמות הספירות וכנונים של דברים אחרים שנמצאו באילן של הגאון מהרש"ל ז"ל שנדרש בשנת תקס"ה בשקלאוו:
 כל אלה חוברו ונסדרו סרב גאון וחסיד מפורסם לבקי בחכמת האמת ומרוב צדקתו וענותותו לא רצה להוכיח שמו:
 ועכ"ז הנני קובע ברכה בכל לב ונפש להגאון צדיק וחסיד אורי דבי' עולאת כ"ו הנ"ל. שהי' בעזרי"ה בתורתו ועמלו העניקני וזכני בכל הנ"ל ליכות את הרבים. י"ר שיוכה להתברך בברכת "אהרן קישור בתורה ערוכה, וטות אה"י החסיד כ"ו ז"ל וכותב הרבים יעשור לו ולזרעו וע"ע"ו. לחיותם עוסקים בתורה ומע"מ ולהיותם "מאיר עיני חכמים בהלכה ולחיות חיי סנוחה עד זקנה ושיבה בעושר וכבוד והצלחה וע"כ השלום ויזכו לראות נחמדות ציון וירושלים אמן. כ"ד המברך ברי' קלה. שברכתו מקורות לבו לא כלה. ועל דברי חו"ל תלה. שאמרו אל תהי ברכת הריוס בעיניך קלה. המעתיק והמגיה והמו"ל בעזרת צורי וקוני נין ונכד הגאון החסיד איש אלקי קדוש כ"ו מדר"ק ז"ל הנ"ל: אהרן מאיר במהרא"ל ז"ל אלמשולער ש"ב סמאהליב דראייסין וכלת ש"ב במאריופאל.
 [הנה יש ה"א חכמה נדר על חכמת נבול מהרב גאון וחסיד הספורים כ"ו הרבם בספרים דקראיסובאור. כפי"ה וספר הגדול שרי חסד שלי"ם א:]

א שכל האילן נתקן ונסדר בסדר נכון עפ"י כתבי האר"י ז"ל ועפ"י אילן יקר הנמצא בב"י מהרב הגאון וחסיד המקובל האלקי קדוש כ"ו בקש"ת הר"ר קלוניסוס קלמן זל"ה [מעיר משאוס גוב' מאהליב דראייסין]. אשר ה"י ספורים לחסיד אמתו ובקובל גדול בדורו של הגר"א ויתר הגאונים ז"ל או:
 ב נתוסף בו הרבה הגהות ומאמרים שלימים מהאילן היקר הב"י הנ"ל [הנם מצוינים בתוך האילן בשני חצאי ריבוע כזה [] ובאיוה מקומות מצויין גם שמו הק' בשם מהר"ק ז"ל:
 ג גם הגוסחה הראשונה אשר ה"י באילן הנדרש לא נשמרה מסקומה רק הצננו אותה בשני חצאי לבנה כזה (). ונמצא שהאילן הקדוש הזה כלול עתה משני אילנות יקרים. האילן הנדרש והאילן הב"י הנ"ל:
 ג נתוסף בהאילן הזה רף אחד והוא סימן שלם אשר עדין לא ה"י ברפס עד עתה והוא סימן ט'. והוא ג"כ מהאילן היקר הב"י הנ"ל:
 ד שנדרש בהאילן ספתחות ומראה מקומות לרבריו א"י מקורם בע"מ או בשאר כתבי האר"י ז"ל. וזה קולירין לעינים להסעינים. לידע ולהבין הענין שם מהאילן ומשם להאילן. [הנם מצוינים ג"כ בשני חצאי ריבוע כזה [] וכשני אותיות בתחלת האמ"ר א"ה. ר"ת אמר המסדר. והיו להכיר בין ההגה שהוא מהאילן הב"י הנ"ל לבין הגהות ומ"ם של המסדר בב"י]:

בעיה הקרמת המסדר

א) אודה ואכיר לה' י"ת על אשר הגדול חסדו ועזרו להגיה ולסדר את ספר האילן הקדוש הזה. אשר הוא מופט מחזיק את המדוכה. כולל רוב סדרי העולמות נמלות מושטות. ולהבנינים זו הוא רב היקף לאסוף נתונותם הכללים בדרך קצרה ולהיותם ברורים לפניהם גם כזה היה להיות להם למזכרת ולהיות חרות על לוח לבם. ברלות ה':

ב) נכדע ע"פ הקדש מכבר בווארשא. וע"פ ספר אילן כ"ו. אשר ניכרים הדברים שב"י הוא מדויק ומתוקן יותר. גם נמצא בו הספוט של"ל נמצא הנדרסם. [וע"כ עיניו כך סדרנו אותו כפי נוסח הנדרס] ונפסחה הכ"ו והספוט הסגרינו בשני חצי ריבוע. ונפסחה הנדרסם בשני חצאי לבנה. ובהקדש נשפטו כאלה מהם או ענינה ש"ס סדרנו פתח בלי שינוי זיוון. והאילן הכ"ו הנ"ל הוא הנמצא מעזרון של כבוד הגאון וזדיק יסוד עולם המקובל המפורסם לזוט אלקי קדוש ואמר לו בקש"ת מוהר"ר קלוניסוס קלמן זל"ה ה"ק שטאוס גוב' מאהליב דראייסין:

ג) ספר האילן הקדומים היו נבנינו אחד בסדר הסתמלות העולמות תלמטה תמטה. ובאשר באופן הזה ח"ן לכוניו נבחרות כדלוי. לכן תלקוהו עתה לעמודים בתקופת אשפר בלתי אש ירצו. ותלקוהו לפימטם. כל עמוד הוא סימן כפ"ט. והעמודים המה בסדר. וידע הקורא שכל עמוד טייך לסוף עמוד שפגח בסדר:

ד) והדרגותו מביעות יליונים ע"פ הספחת מבריו מדע שיה הדרך יותר טוב מכמה פעמים גדולים וכנונים שא"ל להאריך בהם. וגם כדיוחם באופן זה יותר נקל להבנת הדברים:

ה) ונדעם בזה את ההודעה והאזהרה שנדרש ג"כ בספרי העץ חיים החודשים. שגם בזה הספר נמצאו כינויים בשמות איברי האדם. אם אמנם ח"ן ראוי לתקור ח"י לאש וליבוי לעשות כזה וגלוי ויבוי שמהם רק משלים וכינויים לעולמות או להבנות עקראל. בשמות אלה וכמו שנתבאר שם. ועכ"ל לחומר העולמות ונדבר סיד הכל מממשותפם כ"ן ראוי להזהר ביותר לקיים חכמים הוהינו בדבריהם כ"ו. וגם כ"ו. והי' מעשה כללית לאלה אשר יקחו הדברים כפי הוראת פירוש המל"ל לפי משקן ויבטמו לתמה

א) אהנה כמה שהראינו לדעת מעטלי החכמה הזאת כי יסודין ויניד ויזכירו שמהם רק משל לשבר את האזון והכוונה בהם הוא על דברים נעלמים שלא נתפרשו בספרים האלה. ממתה ח"ן מקום כלל לתמוה להקשות על הדברים האלה כאשר רמה רק משל. ולא שייך להקשות רק אחרי שידעו להם עניני הנמשל ומהו הכוונה בהם. ומי שזוכה לדעת ולהבין את הנמשל והכוונה כפנימיות הדברים יכירו וידעו כי סרו כל מתיאוסם. והדברים נבטוים לתבין וישרים למונחי דעת. אם לא יבקשו תואנה ורק אל האמת ישימו מכתם להבין משל ומולגה דברי חכמים ומידותם. וכבר השיבו כל דבריהם וקושיאם בספר חזק ומקובל. ובס' קנאת ה' נבאחות בתחלתו ובספר מלחמות משה ובס' שומר אמונים ובספר מן זמנה. וימר המהכרים בספרים אלה:

ב) הוספנו ג"כ ביאור [מספיק] על ספר האילן הזה. ובתוך הספר נרשמו ג"כ מראה מקומות לתקורן על דברים. אשר התשיין שם ימצא שם את ביאורם:

ג) נבאגנו מה את אשר הזמין ה' לנו. קונטרס [כלל"י] התחלת החכמה. שבו הכללים הראשונים הנכרך לכל מחזלי שחין לו עוד ידועה בהחכמה הזאת. לתען ידע התחלת הדברים בדרך כלל. ויוכל אח"כ ללמוד בשארי ספרים אלה ויהיה יותר ענימה בודיעת החכמה בעזרת החזון אלדס דעת—וקונטרס הזה יסודתי קודש כי רוב דבריו נלמדו ונקלטו מספרי הגאון החסיד ר"י משה חיים לונאסי ז"ל. ומספרי הגר"א ז"ל. ח"ן מיעוט דבריו מהם מקומות אחרים. וכמו שגירסם על כל דבר את מקורו. וקונטרס הזה הוא ג"כ לפימהת ג"ס להבין את ספר האילן הזה כפי ביאורו. ולהנות מספריו ועיניו ברלות ה':

ד) ותקורן לקונטרס הק"ס ג"כ קנה כללים יסודתיים כמה כינויים על סדר א"ב. ורובם מלוקטים מספרי הגר"א ז"ל. ומאילן הקדוש הרש"ל ז"ל: ח"ן כרוב רמתיו ומקורו ימוקן אותו דעת והשכל להבין דברי חכמים ומידותם ולהלגות על דבר אמת כי ה' ימן מכהה ממוי דעת ומוטטה. ומתן ה' בידינו יללה. ישטעו רבנים ומרבה הדעת:

הרעה ואחרה

על הרחוק הנשמות הנראה במשלים
שגלו בספרי הקבלה ובפרק בספרי
הארי"ל. (פרק זאת בעצ"מ החודש שנדפסו בווארשא וכן
הוא בהוספות קצת) [בסדר כ"ו ע"ב רבב ט"ז כי אשר סודר את
החילן הזה שמוכר שמה בשם א"ש].

א דרב

הנאמן ר' חיים ויוחל"ל ז"ל כתב בהתחלה שפרו עבר
הסקדמות (סגד"ס היעוטלים) בזה הלשון. ואמנם דבר
גלוי הוא כי אין להטעם קצת אלא חכ' הנוף המורה וכל הרמזות
והאיורים אלו לא משני שהם כך ח"ו. אמנם לשבך את האזון
לשקובל האדם לשיבך הדברים העליונים הרמוזים בלתי תפסטים
ורמזים בשכל האנושי לכן ניתן קטום לדבר צבניות יוריים
ודמונים כאשר הוא פשוט ו'. וכמו שאמר הכתוב כי לא ראייתם
כל תמונה וכלאה רבות. ואמנם יש עוד דרך אחרת כדי להמשיל
ולגיייר בה הדברים העליונים והם בעינין כחביבת יורה האומיות כי
לא אות ואת מורה על אור פרתו עינין ונס תמונה זו דבר פשוט
הוא כי אין להטעם אלא אות לא נקודה ונס אז דרך משל ויור
לשכך את האזון ככוכב. עכ"ל הרמ"ו ז"ל שם :

ב. ונס דף י"ג ע"ד כתב הרמ"ו ז"ל סיני"ל כבר ידעתי כי לא לנו
קטום לטפוח קודם שהיה עשר ספירות ושלל לרמות לשון
אורה ודמיון ככל מליה ומס. [פי' אשילו בדרך משל אין לנו רשות]
אבל מן עשר ספירות ולמטה אפשר לדבר בדרך משל ודמיון.
[פי' שמשם ולמטה אפשר לדבר, כי הוא בדרך משל]. עכ"ל ז"ל
שם. ובכבוד אמנים שומר אמנים צביות ז' בדרך הארי"ל. וע"ש
הארי"ל ז"ל הוא משל וכתב שבדברי הארי"ל ז"ל פתורם כן יעו"ש.
(ועינין בעצ"מ התחלה עבר אח"ש ע"ט):

ג. והנאמן מהר"ם שווארץ ז"ל בספרי נפש החיים שער ג' פ"ו
כתב בוה"ל. ומודעה שכל דברי הארי"ל ז"ל בנסתרות משל הם
עכ"ל [ונוודאי כן] מהוסס ג"כ מדברי הגר"א ז"ל]:

ד. ועינין בקיפוי וזה מוקף ע"ד ק"ל ע"א, ז"ל ליעילא ליה
גוף ולא גוי' כו', ובמגדו משימים פ' מקף בסוף בוה"ל ואלו
דאיכא וליכא צבירות ח"ו אלה הכל דומא כאשר ידעתי. ועינין
צוהר כל ברעמ"ס דף מ"ב ע"ב ופי' פתחם רמ"ז ע"ב. ובספר
עבודת הקודש חלק היסוד פ' י"ב ע"י י"ג ע"ט. ועינין בנפש החיים
בשער ז' מן פרק שני והלאה. ובספר קצתה' ה' צבאות חלק א'
ע"ט:

ה. ובספר כנפי יונה מהרמ"ט מפאלו ז"ל בתחלתו כתב בוה"ל
ניתן לנו רשות להטעם משל צבירות גופינו כי אכל את הכס
סתר רעיון ומתבטחין ולדעס המעלה אין שום אדם נגמד ח"ו
היה בנפשך מאד ותעש"י שאלו עובדים משל כו' עכ"ל:

ו. וברבים ספר מקדש מן (נדפסם ג"כ בספרי הוסיך החודש
צבירות) כתב בשם הארי"ל ז"ל בוה"ל אל יפתוך רעיוןך לומר
שם בתפוקה האלללים העליונים מציאות וגוונים. כי ה' הסבורים כן הם
קדושי שאלו ובה הם ידועים על כי יתפאו דברים על חלוניו
האדונים. כי אין שם שום גוון אלא מראה. ויחל ואינו נראה הממנה
על כל גאה כו'. עכ"ל שם :

ז. ובסקדמת הגאון הרמ"ה הנאמן ז"ל בספרי קצתה' ה' צבאות כתב
שם על הכת הרעה העושים בפ"ו בדברי רשב"י ז"ל בוה"ל
קצתה' ה' צבאות תעשה זאת משל הקהלה העגל היה זה ראשונה
לקחת משל לנמשל ולרזן תוכו ככרו. והרבות הנחמה לנתיבות
לדמות מורה ליוזבה והם להם למקום לנשות אחרי וישר ולשבך
דברי דיוקים. כי לא יתמוך ככול בהטונה. העמיקו סתמו להטוב
עליו מתבטות לומר המיוז פתוכם את הדבר אשר טוב ה' אלקיטו
אוחתה כל תעשה לך פסל וכל תמונה. כי נתן נהגו גוף ומקרי הגוף
אל יורח האדם מליה לנו כו' עכ"ל שם. ובתח"ל ע"א של השענה
הג"ל בזה הלשון כי שקר המפורסם נקל להמלט ממנה והכל יודעים
כי אחד אלקיטו ואין עוד אחר. ועדיק בלמונתו וי' להסיר ממנו
בבנית כל גוף וכל מקריו וכאשר לא ירשו דברי אשר בפי נתיבות
הסור שמו בתקריה האלה כי ידעו אשר היה למשל ומלמלה
לכן לא ירשו ולא יתחמו כמנה יושר את מלאנום בפי תכמו
עכ"ל:

ח. וזה עוד לשון הרמ"ה הנאמן ז"ל בספרו קל"ח פתחי תכנה
פ"ו ז'. זה ודאי שכל כך דברים שאלו מוסרין בספירות דברי
טורה ובשמות א"ל היותם כך בהם בשום פנים כי זה ה' כעשרה
ח"ו ומקרא מלא הוא כי לא ראייתם כל תמונה כו' ואם היסוד זה
אנו בשמות' כהנון כו' וע"ש בבורך :

ט. ויעו"ש בבורך כ"ו ח' פ' י"ג ע"ט היטב ותחלה מנאר שכלתם
בעלם משל הם וגם המשל קודם לה' וכו' ה' הש"מ מודיע ומראה
להנצחים עולם הנמשל. ועל דרך שכתב הרמב"ם ז"ל בזה' יסוד
המורה פ' הלכה ג' (כמו הסולם שראה יעקב אבינו ע"ה כי והוא
ה' משל לו). וכמו האוקל שקד שרחה ירמו' כו'. ועינין הלכה ז'
שקך אך במשה רבינו ע"ה לא ה' משל בנבואתו ע"ש) ועי' בפ"ח
ס' פ' שהוא רק בראות השענה כו'. ועינין עוד מהם בספרי מוקף
ומקובל התחלתו דר"ה וזו ה'. ור"ה ה' כבר מרלת בעמך
כו' ועינין עוד בבורך בספרי דמת תבונות דף ג' ע"ב ע"ש :

י. ובציבור הגר"א ז"ל על ריש אורח רבא (סגדפס אלל ביטורו על
ח"ו) על זה שכתב באורח רבא פתח ר"ם ואחר אורח רבא אשר
יעשה פסל כו' כתב הגר"א ז"ל בוה"ל ה' ירא שלא יבטח ח"ו
בתעסקתם עכ"ל ע"ש. [וכראה צביות אלל למען אלה השומרים
לפענו הושרך לזה שנדחף המה לא היו עושים בזה רק כאשר דבריו
כתבו וגם ידע שינוי דבריו לתלמידים ותלמידי תלמידים ועמיר
להתגלות בסוף לכן הקדים שאלו להסיר ממשלו. ע"ד שאמר רמ"ל
מאמנם הוסיף בדברים שמה ט' וישעו לתלמידים ט':]

יא. ובלקויו הגר"א ז"ל שנדפס סוף ספר מגן וזעזע ונדפס גם
בסוף ספרה דלנישוחא החודש כתב הגר"א ז"ל בוה"ל. דע
כי אין סוף צ"ה ח"ל לתשוב בו כלל וכלל וכ"ש ב"ל ח"ש
שארוב לתשוב בו כלל ופשוט לקרובו ח"ש אחר. ומה שלא מציבים
בו ובספירות הכל מרמזו והשגחתו שידוע מאד פעולותיו וזה הכלל
לכל דברי הקבלה. וידוע כשם שהיא בלתי פתוחה כן רמזו ח"ש
לרזנו הפשוט וזה ח"ש אחר לתשוב כלל כו' עכ"ל ע"ש בבורך.
גם שאמר הגר"א ז"ל על רעיונו צביות כ"ה דף ח"מ ע"א במ"ח
דר"ה דכל חיוון כו' כתב ח"ל כי זהו כלל גדול שאמר לתשוב
במציאות. ורק מלך וברבויות ומשאלו כו'. וכ"כ בספר אורח מרזם
מרמ"ח ע"א דף י"ג ע"ב ע"ש. ועינין עוד בנפש החיים שער ז' פ"ב
במחל"ל ג"ה הנה כבר פשוט הוא שאין אנו מדברים כן צבניות
פעולותיו ולא צבנית' מהוה ועלמותו כלל וחדש שאפילו מה שאלו
מצינין אוחו כשם אין סוף צ"ה ח"ן הכולה על פעולותו כלל שאלו
על פעולותיו עכ"ל ע"ש. ועינין עוד בנפש החיים שער ז' פ"ב
ופ"ג בבורך מהו. ועי' עוד בפ"ו הגר"א ז"ל על רע"מ בהשפ"ט
שבסוף ח"א מהוה דף ח"ח ע"ב במ"ח דר"ה וחסולו כו' שידוע
שעלמותו יתברך שמו אין כל נבדל בעולם כל המעלה ובכל העולמו'.
ולא ה' ולא ית' שום נבדל בעולם שיוכל להשיג שום הסנה כו' ע"ש
בבורך וצבית' על כמה ענינים ע"ש :

יב. ואמנם מה שנבאר שהוא רק מדבר רק עמך על זה בעולם היצירות
שנקרא ע"ב עולם רק בדרך משל. קל בעולם היצירות והיצירה
והעש"ה, ויב"ט בעצמות רוח ונפש שלהם שם י' הרבה דברים
שלימים משל כי שם (בצמ"י רוח ונפש דווקא) מדובר ג"כ בהצדקות
ממש רוחין ונרויין הכל לפי הענין המתבאר בהצדקה היכולות
שבבורך בנפשות ופקודו וצביותו הגר"א ז"ל ע"ש. וגם שם בצמ"י
השגתם שלהם ברוח מדובר ג"כ בדרך משל עינין צבירותו הגר"א ז"ל ע"ש
היכולות דבראשית דף ח"א ע"ב היכל הראשון דר"ה כד איתכליל
כו'. ובספר מוקף ומקובל דר"ה דע שרלה העליון כו' ע"ש. ובר"ה
דע שהדבר פשוט כו'. ובר"ה כבר ראינו כו' ע"ש :

יג. וזה לשון הגר"א ז"ל (בלקויו שנדפס סוף ספרה דלנישוחא).
והיצירות לא השינו אלא ביצירה והיאל בראש עולם העש"י
החמ" עולם היצירה כו' והולך ותחמטש עד שדבורותיו אין משנים
לא בעקב העש"י וכל מה שאלו מדברים בל"ק אבינו הכל
בעצמותו החמטו' מאל. שכל עולם שו אבינו ח"ו והצ"ה אלא
כו'. לכן מדברים בדרך משל ואינם מבינים כלל כי יחוקאל אחר
בדרך חזרה שה' חמ"ל ובסוף הדין חמ"ו מרמזים סמויות ואין
אחמו יודע עד מה מר אשר יערה עליו רוח ממרום עכ"ל ז"ל ע"ש
ועינין עוד בלקויו הגר"א ז"ל בסוף פס"ד נעשו' ביחור על כמה
ענינים ביחור העשר ספירות וענין הלמנוס והקו צבירים ס'
ען חיים וענין עניולוס וישר ועוד הרבה ענינים ע"ש :

יד. ועינין בספר דר"ה ומקובל שנדפסו מחדש בעשרה פרקים שלו שם
נדפס על כמה דברים מרחא חמטו' המקומות להקומות שנתאר
שם קלת מפנימות הענינים. ועינין עוד בספר פתחי שערם שנדפס
מחדש מנאר כמה דברים מפורסם ספר הען חיים. ועינין בכללי
תכמה האמת בסוף ספר מלמונות מהם שכללים הנ"ם התחמילים
הנה הפסרות כו' ע"ש מזה הנ"ם :

והרומא לעין קלת ענינים לקומות שמוכר שם קלת מפנימות
הדברים (להרחקת הנשמות) ע"ש ח"ק"ג ב"ח :

א. אדם. היצירות האדם הושרר בספירות ככלל ועינין בזה' קצתה'
ה' צביות מהרמ"ח ז"ל בחקל ח' שם הצדקה ויזכר
הדברים בקיטור נחמן און עכל העולמות והיצירות שבר"ה [וכבר
ית"ש הנה כל הבריאה כולה יש בה חרי"ג חלקים נגד אצוירי
האדם. עד שכל הנצירות ככללם הם אדם גדול ומת"ש בבורך
מלדות קל"ח ז' ובמורה ח"א ע"ש. והאדם כל חלק שלו הוא
נגד חלק אחד מן הבריאה. והנה הנכונה ה' ית"ש והשפעתו אינו
דומה על חלק אחד מן הבריאה כמו שהוא על חלק אחר. חשפ"י
שכ"י ית"ש אין זו שונוי לל. רק השינוי הוא (לפי) כל המקבל
שהרי כל חלק לפי ערכו כן הוא ההנהגה עמו. ונאכר שחלקי
הבריאה ככלל הם חרי"ג מחל"ל יש בהנהגה ג"כ חרי"ג חלקי
הנכונות שוות לפי מספר חלקי הבריאה וכו"ל. ולכן ההנהגה הטהורה
מתפשטת על כל חלקי הבריאה לחמ"ד שיש בה חרי"ג חלקי ההנהגה
אבל ההנהגה שאינה מתפשטת על כל חלקי הבריאה לחמ"ד שיש בה
חלקים שכל מספר החלקים מתפשטת עליהם. והנה חלקי הבריאה
נקראו בשמות שנקראו אצוירי האדם ששם נעבדו וכן נקראו חלקי
הנכונות שכנגד חלקי הבריאה אל ג"כ בשמות ששם נקראו אצוירי
האדם. וכלל חרי"ג חלקים של אצוירים נקראו פטרות. ולכן
ההנהגה שכוללת על כל חלקי הבריאה נקרא פטרות בדרך משל. ועינין
בספר הג"ל צדוקה. וכענין דבריו כתב גם הגר"א ז"ל בלקויו
שבסוף ספרה דלנישוחא. ח"ל שם והנה כפסרתי הנכונה כן פרקי
הרזון קל"ט ליהרר בראש אורח חמ"ו וברומתו זה נבדל הפרקי
מספר האצוירים והענינים שאלו הפרקים כמנין כללי העולמות וכל
אבר מאדור לשלום אחד. ובנשמה כ"כ כמות ואחיבות כמנין האצוירים
ומתפשטין בהן כי זהו שמנין ספירות בשם אדם עכ"ל הגר"א ז"ל
ועינין עוד בנפש החיים שער ז' פ"א ושער ז' ח"א בבורך ועינין
קל"ח חמ"ה ס' י"ב ע"י וי' ע"י ויש' דעת המעטות

ח"ל על פסוק וכל לצה המים עומדים עליו מימיו ומשמלו וכו' ית ימין ומחלו למעלה אלה אלו מימיו לזכות ולזכו משמלו לזכות:

ישראל יעקב שמי בחמות. ועיניו בליקוטי הגר"א ז"ל שבסוף ספר"ד ב"ד"ם ענין לזה רחל ורחל כו' ויובא למטה בס"ד ב"ד"ם כו' :

ב' בלי ואור עיניו קל"ח פ"ח ס' כ"ח כ"ט. ועיניו ביאור הגר"א ז"ל שבספר"ד"ם כ"ח ח"ל והכלים והפעמים הם היכולת וההגון שי"ש ב"ד"ם כו' וע"ש עוד ב"ד"ם וכו"ל משמלו ע"ש :

ל' לאה ורחל. שנקרא מלכות. ע"י בליקוטי הגר"א ז"ל שבס"ס ס"ד ב"ד"ם ענין לזה כו' וז"ל שם ענין לזה רחל כי שני בחינות בלכותו י"ס"ס. א' מזד שטמ מליכין אותו שזכו וכלים כל העבודה וזהו בחינת נוקבא (פ' ונקרא רחל) אבל בחינת שנים כשהגולה מלכותו שפולס מזד ארוחת כזו בחינת ובע"ל כו' וכן ב"ד"ם שמי בחי' מלאומו שלמו בדקו"ס. כו' ומתיים במלאומו זהו יעקב, וב' מזד הגלות ובע"ל ונקרא (ישראל) עכ"ל.

וע"ש עוד מהו ועיניו פ"ח ס' ק"ח ע"ש :

ל"ה ענין דעת שמונת דף כ"ד כ"ח כ"ט. ועיניו פתח מכתב ס' כ"ו ק"ד ב"ד"ם ובע"ל מכתב האמת (שגדס) סוף מלמדת משה להרמח"ל ז"ל) ב"ד"ם ענין היוג כו' :

ל"ו בחינות מכתב. כתב הגר"א ז"ל ב"ד"ם לתיקו' וזהו חוש ד' פ"ט סוף ע"ד ד"ה. כל המצבות פ"י דרכים. פ"י דרכי ס' י"ח"ס (שמנה בזה חת ועלמו) ועליוס אחר מרעה"ל ודרכי ע"ש :

מ' מעלה במטה. כתב בהגה ב"רם סוף נפש החיים ד"י פ"א ב"ד"ם. ברוחניס א"ן לומר מעל משה כו' . אמנם ענין מעלה ומטה לאמר גם לא על שניו מקום. כמו והייתה ידך למעלה ולא חזרו למטה (דברים כ"ח י"ב) שפירשו שיהיו עליוס ממשלת הרוחניות ולא ירדו למטה ממדרגתם. כענין מעלה בקיום וכן מורידין עכ"ל :

מ"א ענין אור מתיק עיניו פתחי מכתב ס' כ"ח כ"ט. וע' בדברי הגר"א ז"ל סוף ס' ס"ד"ס ע"ד ד"ה וכו"ל משמלו כו' ע"ש :

נ' נסירה. עיניו כללי מכתב אמת להרמח"ל ז"ל שבסוף מלחמות משה ב"ד"ם ענין ס' ע"ש :

ס' ספירות. כתב הגר"א ז"ל שהוא לטון מוספר :

ע' עיגולים וישר. ע"י ביאור ע"ז בקל"ח פ"ח ס' י"ג. וז"ל הגר"א ז"ל ס"ס ס"ד שם. וע"ש שני מיני ההגות בכלל ובפרט. והפרט הוא בלזה הם העולם וכן בכל עולם והשאר הן בגלותם בהשקפת האדם. והיו עיגולים וישר עכ"ל הגר"א ז"ל. וע"ש עוד ב"ד"ם והקו הוא המסובו כו' ע"ש :

ע"ש שפירות. למה הם עשר ספירות עיניו בספר קבלת ה' בלכות חלק א' ב"ד"ם כו' . ועיניו בדברי הגר"א ז"ל שבס"ס ספר"ד"ם ע"ש ב"ד"ם כו' . עקודים. ע"ש לטון ח"ק :

פ' פרצוף. עיניו בספר קבלת ה' בלכות חלק ראשון ביאור ח"ק זה ב"ד"ם כו' . ועיניו בספר קפ"ח ס' י"ז. ועיניו לעיל שזאת גם ב"רם ספר ע"ן מיס. עיניו ביאור

צ' צמצום וכן ע"ז בס"ס ספר"ד"ם ע"ש ב"ד"ם כו' . ועיניו הקו והמלכות. ע"ש עוד בספר קבלת פ"ח ס' כ"ד והלאה ב"ד"ם כו' . ועיניו עוד ביאור על מלכות וכן בנפש החיים ספר ג' מן פ"ז והלאה ב"ד"ם כו' . ועיניו עוד בספר שומר האמונה שבספר הזה בחלק השני ע"ש. ובהתמלת ספר פתחי שערים :

ש' שבות. השמות שמוזכר על כל ספירה והנה הם כ"ב פ"ב הוא ע"ש פתחי' בהדרת רבם ע"ש שמוס פרשה ג' . ח"ל אמר הקב"ה למשה שמי אתה מבקש לרדע לפי מעשי אני נקרא פעמים שאני נקרא באל שדי. בלכות. ב"ד"ם כו' . כשתי דן את הבריות אתי נקרא אלקים. ובשמי עושה מלמדת כששתי אתי נקרא בלכות. ובשמי חותם המעוץ על אדם אני נקרא אל שדי. ובשמי הדחם על עלומו אני נקרא הוי' כו' הוי' אהי' אשר אהי' אני נקרא לפי מעשי. עכ"ל המדרש שם. והיו ענין השמות היינו כשהוא מתנהג בהנהגה הזאת אני נקרא בשם זה.

ובשכח מתנהג בהנהגה הזאת הוא נקרא בשם זה. ועל דרך זה נקרא בשם זה ג"כ הכניסו הרבה שמוזכר בספרים הכל לפי פעולותיו. ועיניו בנפש החיים ספר ג' פ"ג ע"ש ב"ד"ם כו' . ועל דרך זה הוא מה נדרש בשמות שחולקו ע"ש זה והזוהר הכל פ"י שנינו בהנהגה ששמולת שפתה הם. (וע"ז הוא ענין חותם המעוץ על אדם אני נקרא בשמי י"ס"ס. שכאשר אנו מבחנין אותו על פעולה או מבקשים ע"ל מחבנין על שמו"ס. שנקרא הוא על שם פעולה היא שחמולין או ששמים עלי'. וזהו הפסל על אדם וזהו מקובל. ע"ד אשגבה כי ידע ששמי"ת א"ן כי טוב שמי"ת אהי' כו' ע"ש ענין שמי"ת. רק שמי"ת הוא מזד המקבלים שכבר קבע פ"י י"ח"ס הנהגתו כשזכו המקבלים וזאלו יתנהג עמהם קו וכן אלא ח"ו יתנהג קו וכן. וזה"ש שמי"ת הוא יתנהג עמהם קו וכן אלא ח"ו יתנהג קו וכן. כולל הכל מלין עתיק ומתיק וזאת אפינין מולת חז. כולל אהי'. כולל הוי'. כולל יחי'. לא יסמי'. ולא משמי'. ולא שמי'. כו' ומספר"ל לטון חו"ט עיניו דל שן דל ח"ו והוא ב"ל. (שמה שנקרא על שם הגהת המסד ועל שם הגהת המסד א"ן ח"ו שניו קו ממשל דילני שנהגת המסד והנהגת הרחמים א"ן ח"ו שניו קו ממשל דילני ע"ש וכו"ל). בדרך הוא לעלם ולעלמי עלי"ת אמן :

דף י"ד וכו'. [והנה בדרך כללות דרכי ההגותו י"ס"ס עשר ספירות המה ונגדנס יתו בלזס בכלל עשרה דברים שמוזכרים עליהם. בגולה נגד כבוד. שני מוזכרים נגד חכמה ובינה. (ודעת) וזכור ימין נגד מסד. וזכור שמאל נגד גבורה. גוף נגד שפלות. ירך ורגל ימין נגד נחל. ירך ורגל שמאל נגד חסד. בריה נגד יסוד. עקבה הברית נגד גבורה. ונקראו השפירות על שם אצבעים הג"ל קדמונים עליהם. ובאשר כלל ההנהגות נחלקו בשאר. ודון. ורחמים הנהגה מנוגעת. וכל ספירה כלולה מתקשרת לכן מתקשרים כל ספירה לג' חלקים. וכעוד בכל האצבעים הג"ל נב"ד ג"ב ג"ב פ"קוס. חז"ה. יוד ג' פ"קוס. וכן בינין ורגל ג' פ"קוס. וכן בנפול ג' פ"קוס. חז"ה. ומקום הל"ב. והבטור. ונקראו חלקי הספירות הג"ל על שמוס הג"ל. וזהו חבין ממילא כשאלו אצבעים פתח ראשון דרועו ימין הכוונה חזק שכתב. פתח ראשון דרועו שמאל חזק שבגבורה. שלש חלקי דתפארת. חז"ה. הכוונה חזק שכתב. חז"ה. הכוונה דין שכתב. חז"ה. וכן כוללם ועיניו בהקדמת שני' לתיקוני זוהר בשפתם אליהו הנביא ז"ל :

אור והארץ. וז"ל הס"פ קל"ח פ"ח ס' א' . אמנם באשר בלא שם לא חוכל לקרות ולדבר ע"כ לדין לקרות אורו ב"רם שם. אבל שם א"ת שיוכל להיות רחוק ממנו פתוח האחרים כו' ותבין שאין זה האלה ח"ס"ס. אלא מה שנקראו האלה לחתו לו אחי"ס ע"ש :

אור פנימי ואור מקיף. עיניו פתחי מכתב ס' כ"ח כ"ט. וע"ש בליקוטי הגר"א ז"ל שבס"ס ספר"ד"ם ע"ש :

אחור ופנים. עיניו דעת שמונת דף ל' ע"ב (וקל"ח פ"ח ס' ע"ז וכו' קל"ה :

אדך אנפין ושור אנפין. ספירות בחר הוא רחמים עד א"ן קו שהוא לפי התקלות שלו י"ס"ס כו' ושמה ספירות חסד גבורה ח"ל נלח הוי יסוד ח"ל חסד ההנהגה לפי משקל בני אדם כו' (גר"א ז"ל) שם פ"י שאשילו המסד הוא רק לחי שמיניו לו בעד מעשיו. לכן נקרא בחר אדך אנפין לטון אדך אפי"ס ושמה ספירות הג"ל נקרא זכור אנפין כו' קולר אפי"ס ח"ל. ונקרא ב"ב משפט. עיניו קל"ח פ"ח ס' י"ב :

אדם קדמון. וממנו ששמשלו שלמות שנקראו א"ן. חוטם. ומתם ומתלול עולם עקודים. ואח"כ

מתלול עולם הנקודים. ומלכות דל"ח הג"ל נקרא רישא דלא אחידע. כנה אח"כ הג"ל מפורש בנ"ח ריש עשר אח"כ שם בדרך משל לא יטון להאמר רק לעבד את האנון ע"ש. וכן בפתחי

מכתב שא"ק הוא הנהגה שכלולה גם הנלמיה שאחר מן החפשה וכן אורות אח"כ הם הנהגה של שבת אלפים שיהי' אחר האלף השביעי. ועולם העקודים הוא הנהגה שיהי' באלף השביעי ועולם הנקודים הוא הנהגה של שש אלפים שיהי' ולפי שטוף משקל במחשבתה חמלה. וכל אחד הוא הנהגה לפני שרלה שיהי' בהנהגה ההנהגה האחרונה והכל הקודים לו הנהגה שלפניו וזהו שהנהגה שלפניו הקודים לו הנהגה שלפניו פניו. ולכן נחשב כבוד השתלש' לתיקן מזה שסבדן חזון. ורישא דלא אחידע הוא הנהגה המעבד מן הנהגה רחמן הנהגה הנלמיה. ולכן הוא בדברי הרמ"ח ז"ל שבספר קל"ח פ"ח ובספרו פתחי מכתב ודעת דף י"ד ע"ש ב"ד"ם כו' :

ה' התלבשות. לשמנים מתנהג בהנהגה אחת שהוא התיקן והוא שמתקדם ומתחדש כליו הנהגה אחת מנהג. והיו נקרא ע"ד משל התלבשות שנהגה אחת מתלבשת בחזרת. וענין זה מובאר בס"פ קל"ח פ"ח ס' י"ד ע"ש :

השתלשלות. פ"י בהנהגה אחת גורמת לחברתה. ב"ד"ם אנו אומרים שגבורה והדין משתלשל מחברתה היינו שמה שבושה דין אנו לנקמה ורק הוא מזד החסד שזוהו חסד להעולם שיהי' דין למנוח שלח יחי' שכל הפקר. או ע"ד אשר יתאבה ה' יוכיח. ובאשר יוכר א"ת א"ת כו' . וכן הוא יוכר עיניו משתלשלת שנהגה אחת יוכר אחרת לחברתה. ועיניו זאת בקל"ח פ"ח ס' י"ד ובס"י

צ"ב ע"ש. [אף בהנהגה אחת היא הנהגה לחברתה וכו"ל] :

ד' זיוונים. כתב בהנהגה שברים ספר נפש החיים דף ז' ע"ב בזה"ל זיוונים. ומדעת שמוס ח"ק שם על מיוזר עיניו רוחניים

כענין אדם המחבר תהלה בשלבו צ' ספרות בשכל. ומחזיר שני הספרות ועליו נבדל חסד ע"ש" הקדמת בני הספרות הרשעות עכ"ל. עיניו מה שכתב בזה עמוד. ויש ע"ד בחינה על דרך שאמר ח"ל מחתלה בשלם בעלה שמוס חזון דין רחם שני השלם מתקיים סימף עמו מזה הרחמים. וידוע שהדין נקרא בדרך משל נקבה והחסד בדרך משל זכר. (ועיניו פ"ח ע"ד ר"ס פ' ח') : ויש עוד ענין בזה. שכל העולמות כלל הנקודים נקראו בשלם נקבה והש"ת נקרא בשלם זכר ומתקיים ג"כ בחקלא. ולפי ששני עיניו החתברותו י"ס"ס עם השלמות האנפין או ח"ו התרחקותו. (ועיניו בנ"ח ע"ד צ' פ' צ' ז' ד' ה' ב"ד"ם כו' . ועיניו הג"ל יתור או שידור ח"ו. וכמה הגר"א ז"ל שבספר"ד"ם ב"ד"ם כו' (נתיח) חו"ל ולתעלה מתקדם הבריות חתולותיו היא השירוד שמדעויותי מעלה כ"ח"ס שבושה והתיקונים עכ"ל ע"ש ב"ד"ם כו' . ועיניו הג"ל הוא עולם הראשון שמתקדמים (עוד) וכלל ל"ד ענין. ועיניו

ב"ח קל"ח פ"ח ס' י"ב וע"ש. ודעת שמונת דף ל' ע"ב ע"ש :

יבין ושמאל. חסד נקרא ימין בדרך משל והדין נקרא שמאל בדרך משל (כלל י"א להרמ"ח לזאלו ז"ל) והוא כמ"ס

זה השער לה צדיקים יבואו בו ספר אילן הגדול

שחיבר הרב המקובל בוצינא קדישא מוהר"ר מאיר כ"ץ פאפרס צוקלה"ה. בסימנים קטנים לידע בחכמה ויהיו לזכרון ויובל לעלות בסולם שראשו מגיע השמימה. כולל רוב כתבי האר"י ז"ל. והמשבילים יבנו.

(והספר זה נסדר ע"פ הדפס בווארשא בהסכמת הגאון ר' ישעי' מושקט ז"ל. וע"פ ספר האילן הנמלא כפ"ו בעזרתו של הדיק הגשנז יסוד עולם המפורסם אלפי אלפי ב"ו כ"מ קלונימוס קלמן ז"ל מק"ק טשאנס [נוב' מאהלניץ] ואלת הגוסס שבספר כ"י הי"ל הסגרט בשני מלאי ריבוע מה [-] זולת במקומות שפכות כנסת האחד מהם סדרנו כמו שהוא בלי ליון וכן מה שהן שניהם שוין בנשמת אחד הוא ג"כ בלי ליון: וסדרנוהו במועט לודים ע"פ הסכמת יודעי מדע שכן נטון ויהר מכמה עעמים. ומעולם הנריאה והלאה נחשבו העלים מן האילן כ"י הי"ל. וכל הנב בנוסגר בשני מלאי ריבוע מה [-] ובהתחלה אותיות א"ה הוא ממני המסדר. ובש"ס מלקטו אותו ל"ד סימנים. ויסמן ע"י הוא פלו מכו"ו. וגם רשמנו בחוקי קלה מלאה מקומות. במקומות שנוצח שם הדברים. וגם הוספנו בהתחלתו הדברים והאזהרה המזכרת לזקקים לכתרים כאלה).

כללי הציונים. מנברו המו"ל

- (א) כל מה שהוא מב"י, הוא בשני חצאי ריבוע [-] ובהרבה מקומות גם ציון כהר"ק ז"ל (ר"ה, מהר"ר קלונימוס ז"ל) לבר ס"ו מ' שהוא כולו מחב"י ובכ"ל:
- (ב) וכל מה שהוא בשני חצאי לבנה כוח [-] הוא נוסח האילן הנדפס.
- (ג) וכל מה שהוא בשני חצאי ריבוע כוח [-] וכתבו שני אותיות אלו, א"ה, הוא מן הרב ב"ו המסדר. ר"ת א"ה אבר המסדר: לבר מה שנמצא (בשולי הריעות) באיזה מקומות בתחלה ר"ת אטנ"ה. שהוא ממני הדל ר"ת ארון מאיר נכדו המעתיק המו"ל:

ספר אילן הגדול

סימן א' אור האין סוף שהוציא בעל הרצון ע"י הרושם

[א"ה. ד' סימנים הראשונים שכתבתי לא נמלא בספר עין חיים ורק מקודם בספרי יתר תלמידי האר"י ז"ל. ומי שאין לורק ספר הע"מ וכל להתחיל ללמוד מסימן ד' והלאה]

[א"ה. כאן נכתב בכתר כללות השמות ע"כ ס"ג מ"ה וכו' וכו' הספירות האותיות בפרט, (ויודע שהם רק עשר ולא י"א. וכשתכתב דעת. אז הכתר הוא רק בנשימה שורש הע"מ) משנת חסידים אך בס' שערי גן ערך קטוב בחופן אחר ע"ס בהתחלתו בדרך אמת ודרך ב"ן

[א"ה. מה שכתב ל"ו ז"ס לומר כבוננו. כי א"ל ב"ס כ"כ פנים ואמור הם מ"ד אותיות. וד' אותיות הוי' הדי מ"מ אותיות. ומלל בין אות לאות מ"מ הדי בשה"כ ל"ו בנימוטרי' א"ל אה"ן וע' כ"ו בבואור האילן בשם ע"ב ידועות. להרב מ"ע ידועה כ"ה ע"כ]

סימן ב' עולם המלבוש בזמן שהי' מקפל את לבושו חציו בחציו וזהו צמצום הא מקום פניו הנקרא אויר קדמון

[א"ה] הו"ל ל"ל הפ' והג' פשוטים כמו המ"ס והג"ן שם פשוטים, ומלא ברל"א שערין גם כל האותיות מנשפ"ך, ולפ"ו אשכנז שיה' טיח ג"כ מה שאלו קורין מנשפ"ך הקף אחרון. והוא רחבון במשפ"ד (גם הוא במשפ"ד ע"י ש"ח שבר מיקון הימני ערך ס"ן) אך הואיל שהם שן אחרון. ברל"א שערין אחר. לכן נקרא אחרון. וזה שאלו קורין תמור ה"י ג"כ קודם ספ". הוא ממני שבשם מלפ"ץ ה"י קוד'. לכן קורין קודם תמיד ה"י קודם הפ'. הואיל שהם בלתי שלא כסדר הא"ב רק ק"י לפי כתיבתיהם ומכ"ל:

א"ה, בכיזון זה ועומד זה נחבא עמי הכתר דללות האלוות הנקרא חרך חספין. וכל זה נחבא עמי שער ח"א. עמי תלת רישין מובא עמי פ"ד ופ"ה והוא כהן עוד הפעם את ה' תיקונים טענעם בכתב ח"א מולכות דל"ק שנקרא רישא דלא אחידע ונקרא עתקי וימין וכו'. והם מבוזרים בעבר ח"א פ"ו והוא כהן כל ה"ג תיקונים טענעם פ"ה ח"א. אל רחום כו' וספוקי מידע. מי אל כמך כו' עם מקויסם. ומבואר כ"ו עם עבר ח"א פ"ט ו'.

כתר דארין ונקרא עתיקא דא"א. כ"ו מהר"ק ז"ל] וזהו כתר שלו ונקרא בחר עילאה נלחמא [עילאה. כ"ו מהר"ק ז"ל] ונעשה מוח עתיקא קי רישא הנגא [תלמא רישין] הנקרא רישא דאין. ומוה יונק אבא ועומד נגד פ"א דקומת נצח דארם קרבין ונעשה חסד דעתיק [ככ"ו מהר"ק ז"ל הטובח, ונעשה חסד דעתיק העומד נגד פ"א דקומת נצח דא"ק] [הפסק עליון] כן הוא ככ"ו [אמנעם].

חכמה דארין רישא הליחאה תלת רישין הנקרא מוחא סתימאה. מוח יונק אימא ונעשה בה (רוח) [ז"ל מוח] דעתיק העומד נגד פ"א דקומת הוד דא"ק. ונעשה מנבורה דעתיק ונקרא א"א [ככ"ו מהר"ק ז"ל הטובח ונעשה מנבורה דעתיק הטומד נגד קומת הוד דל"ק וכן כתר למוחא סתימאה ימיב אוריאל הוא גילוי הרעת דרדל"א. וקרימא דלוריאל בחי' ס"ס. כל אלו נקרא רישא דארין אנפין וזהו כתר' דעתיק וימין. וזה כי חכמה ובינה אינם זה אלל זה כמו שאר הפרטופים רק בלא זה על זה חכמה בריש סתימאה ובינה בגרין]

מצה דארין

מוסר דרד"א עם בחינות דעת עם הת"ת דעתיקא ועומד נגד פרק א' דיסוד דא"ק

י"ג חזרתא ל"ג נימין מ"ב היות [ככ"ו מהר"ק ז"ל. מ"ג חיות] שבמוחא סתימאה וסניעין עד ריש חכמא ושורש השערות בניה [ככ"ו מהר"ק ז"ל. מנה"א] דרד"א כסוד גדלים

עומר נקי

[כל מה שהוא בגני תלוי ריבוע כזה]— הוא מכ"ו ח"א מהר"ק ז"ל. לבד מה ענין ח"א. או ח"א. הוא מן המסדר או מנכחי וכמ"ט בהקדמה]

אזון ימין ארין נצח דרד"א
עין ימין ארין נצח דרד"א כמור (ביעה)
[ירד] ימין דעתיק
[פאה ימנית מלכות דבתר עליון מצפ"עין]
[ח"א עין ע"מ שער ח"א פ"ח]
[תיקון א', אל, מי אל כמור, שערות המבוזים אל פאות הראש]
פני ארין ש"ע נהרין. [ח"א עין שער ח"א פ' י"ד]
תיקון ו' ורב חסד. כי חפץ חסד דנא. שערות שבצדדי הלחי [ימין] כנכרח. תיקון ו'. ואמת. ישיב ירחמנו. תפוח ימין דאהפני משערין יסוד החכמה פנימי. וחסד דחכמה בקיף.
תיקון ט'. לאלפים. ותשלך במצולות ים [בל חטאתם] שערות קטנות מובלעות בשרשי הגדולים.

תריין נוקבין דפרדשקא
חובטא דארין מלכות דרדל"א כנקבות [ח"א ע"ל נוקבין שורש לאה ורחל].
לאה ורחל
תיקון ב'. רחום. נושא עון. שערות שעל השפה.
תיקון ג'. ותנני ועובר על פשע. אורח פניו שעל הפה.
תיקון י"ב. ותמאה. אשר נשבעת לאבותינו. פיוס אהפני משערת.
תיקון ד'. ארץ. לשארית נחלתנו. שפה התחתונה סתה מקום שערות.
תיקון ה'. אפים: לא החזיק לעד אפיו. אורחא דפלגא דיקא. [אורח פניו משערות שחתת הפה].
תיקון ח'. נוצר חסד. יכבוש עונותינו. מול עליון מניע עד מיבורא דא"א, צד חוקן [חצי העובי] המטולה [הוא המול שאבא יונק ספני]. בינה דחכמה ויחוד דבתר סקיף ומלכות דחכמה וחסד דבתר פנימי.
תיקון י"ג. ונקח מימי קדם. מול החתון מניע עד מיבורא דא"א צד חוקן [חצי העובי] המבוזם [הוא המול התחתון שאימא יונקת בבני] יסוד ויכתר פנימי וחסד דבתר מקיף.
תיקון י"ד. נושא עון. תתן אמת [ליעקב], שערות קטנות שעל הגרון.
תיקון י"א. ופשע. חסד לאברהם. נימין תליון בשיקולא [אלא נפק דא מן דא] נצח דבתר פנימי. ות"ת דבתר מקיף.

אזון שמאל דארין הוד דרד"א
עין שמאל דארין הוד דרד"א כמור (ביעה)
[ירד] שמאל דעתיק
[פאה שמאלית. מלכות דבתר עליון מצפ"עין] [א"ה. עין ע"מ שער ח"א פ' ח"א].
[תיקון א', אל, מי אל כמור, שערות המבוזים אל פאות הראש].
פני ארין ש"ע נהרין.
תיקון ו'. ורב חסד. כי חפץ חסד הוא. שערות שבצדדי הלחי [שמאל] כנכרח. תיקון ו'. ואמת. ישוב ירחמנו. תפוח ימין דאהפני משערין יסוד דחכמה פנימי וחסד דחכמה בקיף.
תיקון ט'. לאלפים. ותשלך במצולות ים כל חטאתם. שערות קטנות מובלעות בשרשי הגדולים.

א"ה. ואלה הם הפנימים והמקויסים על י"ג תיקונים על סדר התיקונים.
תיקון א' אל. מי אל כמור. מלכות דחכמה מקיף. בינה. דחכמה פנימי.
תיקון ב'. רחום. נושא עון. יסוד דחכמה מקיף. וחסד. דחכמה פנימי.
תיקון ג'. ותנני. ועובר על פשע. הוד דחכמה מקיף. נבונה. מלכות פנימי.
תיקון ד'. ארץ. לשארית נחלתנו. כלל דחכמה מקיף. ח"ת דחכמה פנימי.
תיקון ה'. אפים. לא החזיק לעד אפיו. ח"ת דחכמה מקיף. נצח דחכמה פנימי.
תיקון ו'. ורב חסד. כי חפץ חסד הוא. נבונה דחכמה מקיף. הוד דחכמה פנימי.
תיקון ז'. ואמת. ישוב ירחמנו. חסד דחכמה מקיף. יסוד דחכמה פנימי.
תיקון

מלכות
דבתר דארין
*גרון (א"ה) [ארך אנפין] ותוא כתר בינה שלו רמ"ה וכו'. [שבת"ח דרד"א ועומד נגד הפרק העליון דיסוד דא"ק].
[קנה]
קנה חכמה דא"א
כתר דאבא
[וישמ]
קנה בינה דא"א
כתר דאימא

תיקון ח'. נוצר חסד. יכבוש עונותינו. בינה דחכמה ויסוד שככתר מקיף. מלכות דחכמה וחסד דכתר פנימי.
תיקון ט'. לאלפים. ותשלך במצולות ים כל חטאתם. הוד דכתר מקיף. ונבונה דכתר פנימי.
תיקון י'. נושא עון. תתן אמת ליעקב. נצח דכתר מקיף. ח"ת דכתר פנימי.
תיקון י"א. ופשע. חסד לאברהם. תפלות דכתר מקיף. ונצח דכתר פנימי.
תיקון י"ב. וחטאה. אשר נשבעת לאבותינו. נבונה דכתר מקיף. וסוד דכתר פנימי.
תיקון י"ג. ונקח מימי קדם. חסד דכתר מקיף. ויסוד דכתר פנימי: [ימין] שער ח"א פ' י' וי"ד].

אבא
יונק סתחא דאין
[אבא יונק סמול עליון שהוא תיקון ח' סוד חוקן הנגלה לעינים חצי העובי נקרא יכבוש עונותינו].
[בתר דאבא]
שבו בינה דארין שבו חצי ח"ת עד ימין דרד"א ועומד נגד פ"א [הנצח דא"ק] [דיסוד דא"ק]
אבא
כתר שלו. ע"ב. וי"ד יבשם. אצילות דאצילות כללות הפרצוף
אימא
יונקת סתחא סתימאה
[אימא יונקת סמול התחתון תיקון י"ג הוא עובי חוקן המבוזם נקרא מימי קדם]
כתר דאימא
שבו בינה דארין שבו חצי ח"ת עד שמאל דרד"א ועומד נגד פ"א [ההוד דא"ק] [דיסוד דא"ק]
אימא
כתר שלה. מ"ג קס"א ה' ראשונה שבשם בריאה דאצילות. כללות הפרצוף

[א"ה ככ" נתנף עוד סדר עשר ספירות ובהם ענינים מה שאינם כלל בהנדפס ולפי הגרלה מהסדירים אינם מן המחבר את יתר ספר האלף ונעתיק אותם כגון בסיומן ונעמוד זה [אז"ה כי ככ" הוא בן במדר הזה וגם שייכים כאן, נמאז שכל העמוד הוא מכו" מהר"ק ז"ל] ומה שהוא במוסגר בשני חלאי ריבוע כזה [-] הוא מהרב המסדר אף שלא נכתב קודם התיבות א"ה ככלל הספר]

ב ת ר

[גם ככל העמוד זה נכתב קי במקום של"ה ה' כנודע העולם]

רישא דלא אתיריע סן סלכות [דא"ק] יוד של שם נקדחת חולם.

חכמה [דא"א]. רישא דאין חכמה

בינה [דא"א] רישא דאין בי"ה [פי]. בינה מוכה על שם כ"ן. ושם י"ה אופיות בינה]

אבא הנקודות עקרויות עם שם ע"ב כזה יוד ק"ן ויו ק"ן

אימא הנקודה העקרית שם ס"ה עם שם ס"ג כזה יוד קי ואו קי

(הוי הא הוה)

מחצי של אימא ולמטה נקדחת תבונה ויש בה שם ס"ב בשני פנים כזה, יוד קי ויו קי יוד קי ויו קי

[כאן הפתיח הדל המסודר]

דעת [דו"א] והוא מוח ג' של ז"א והוא הבולל ימין ושמאל והוא מחלק השפע למה שלמטה ממנו ובתוכם חדרים ויסלוא וימנה כפני עצמה וע"ב נקרא הוא דעת.

חכמה [דו"א] מוח ימין של ז"א הוא שם ע"ב ודע

בינה [דו"א] מוח ימין של ז"א של ע"ב ס"ג. כי שם ס"ג עם יוד אותיות עולה ע"ג וא' הנותר הוא מוח ז"א להשלים ע"ב. וכן בנינה יוד הוה וו דה. כי

(הוי הא הוה)

[הדלת] [ע"ל דרו"ה] יהוד בב"ן רוסו לחכמה [ז"ל כי *עד עיטול המוחין ג' מרו"ה] הסי" ויוד בנינה רומו לחכמה. פי' מיבת בינה היא

כתיב חכמה חכד ת"ת נצח. אלו נקראים יסודות מן סדרת החכמה.

חכמה דעת בינה מוכה על שם כ"ן [שהוא דין] ועל שם י"ה שרומו לחכמה]

[אמ"ה ככ"ה]. דעת חכמה וימנה כתי' עיטול למטה זה כתיב למטה ספק עיטול. ואח"כ מחתיל גדולה מימין ונכונה משמאל]

גבורה

גדולה

הוא מחד יצחק. השבוע אף למד הו יוד סס. והוא הגבורה של ז"א ונקרא זרוע שמאלית אלהים.

הוא כהסד. הימנית של ז"א זרוע ימין אברהם אלהי למד

[ספ"ה] מחד יצחק בני' אלהים במיטת]

תתן אמת לעקב

תפארת ישראל

ת"ת הוא הנוף של ז"א והוא של ס"ה העולה יעקב בד' אותיותיו [ז"ל הוי' וריבועו של מ"ה העולה יעקב בד' אותיותיו. פי' הוי' בסמות ג' כ"ו. ומספר אותיותיו ד'. וריבועו של שם מ"ה כזה. יוד. יוד. הא. יוד. הא. ויוד. הא. ויוד. הא. ויוד. הא. ויוד. הא. ומספר אותיותיהם כ"ו. סה"כ קפ"ו עולה יעקב בליווף מספר ד' אותיות של יעקב: ע"כ] והוא התפשטם [בבלים] [אולי צ"ל ככלל] הספירות בחינת ז"א. וגם פה תמצא שם ע"ב כזה, וידעה יוד הא ואו הא:

ע"ב כאן [היא מחליתו העליון] נקרא בשם תפארת ישראל. וסמאן והלאה נקרא בשם יעקב. כאשר תמצא בספירות סלכות [פי' שם סלכות נחלקת לשנים לאה ורחל] הקיט"ה למה נחלק תפארת לב' מרות ישראל יעקב כי ידוע לנו שיעקב נתן לגלות מצרים ונגאל בשם אהיה נשאר לגאולה האחרונה בהסדרה ביסודו. וסדרת יעקב הוא פעמים אהיה על בן נחלק לשנים תחלתו ישראל וסופו יעקב לשם הגלות והשבייה עד ביאת אליהו והוא בסוד אל יהו [א"ה. כ"ל כסודנו ששני השמות אהיה שנלמדו למטה אהי' אשר אהי' האחד על גלות מלכים והא' על גלות האחרון. וכמו שדרכנו פי' בברכות ט' ב' אזי הייתי עמכם כשיעבוד זה ואני אהי' עמכם כשיעבוד אחר ע"כ. ונגאלו בשם אהי' א' ממלכים. נשאר השני לגאולה האחרונה. ולכן גם יעקב שמורה על ההנהגה של זמן הגלות הוא בני' ב' פעמים אהי' היינו אהי' נשפטו כ"א. ואהי' במילואו בודיון קס"א עולה שניין כמנין יעקב. ואליהו הנביא שמו אל יהו ויהו בני' אהי'. ועיין זוהר רע"מ פתחם רל"ח ע"א. ע"כ]

הוד

נצח

ר"ל הוא שוק שמאל תחת יד שמאל של ז"א. פנים של הוד הנקרא בשם אלקים צבאות שהוא עוז ותעצומות לגם ברוך אלקים. ע"ב הוא נקרא בשם 'בועז. [פי' מלכים א' ז' פסוק כ"א].

ר"ל שוק ימין תחת יד ימין של ז"א. פנים של נצח הנקרא בשם יהודה צבאות הוא כהויות בצבאות של פסליא של סעלה על כן הוא נקרא 'סיון [ג' מלכים א' ז' פסוק כ"א] [אמ"ה כ"ה] ע"ה שם היכל אברהם עשר ג' בנזיר סולמות עקב א' ע"כ]

אתה תקום תרחם ציון

יסוד

יסוד ברית של ז"א. מרה וו עם כל ז' מרות נקרא בשם *תיק יוסין ובלא הוי שבנקודות הכתר עליון. הם תחת נקודות אריך שליש ראשון נקרא תיק יוסין:

[נר"ה כסודנו שתיק יוסין מתפשט מן יסוד דו"ה ונקבלו גם התיב על כמו תיק יוסין. והוא מלך המלכים חיונים שבויה תיק יוסין כתיב דל"ה. וכמו שכתבנו [מסלה. ואלה הוי' הם שם שנים ראשון של ת"ת דלתיך וכת"ב למטה א"ה מחתיל למטה שני של ת"ת דלתיך ועלם הלאהו כ"ל נקרא תיק של ז"א].

שדי

בת שבע

מלכות [וסמאן כאן כל עשר ספירות של בחי' מלכות]

חכמה בינה דעת [דמלכות] יוד הא וו דה

אל תסד זרוע ימין. יוד הא ואו דה

תפארת

פי' ז"א בחי' נקרא מלכות שהוא דמות של מעלה הימנו ונקרא ועיור בס"ה [כ"ה בספר הזהר עיין זוהר כ"ה בלדל"ה רב"ה קכ"ט ע"ה] למטה ארחון מתפשטין להרי"ג סצות דמלוגי בעיור אפיין דכתיב כל ארחות ה' חסד ואמת [כן הוא כזוהר ע"ה] ואמת היינו ת"ת בסוד [ג"ל של"ה בסוד חמן אמת לעקב ועקב הוא בחי' ת"ת וכ"ל ומימיו ראו' מה"ל שח"מ נקרא ועיור אפיין]: סמאן ולסעלה [שהוא ממני ת"ת של מלכות ולמעלה] הוא מרצוף לאה ויוג ישראל:

וסמאן ולמטה הוא מרצוף רחל

ודע כי רנ"ה מתפשטין עד סוף כל העשיה ומתלבשין במד בטטרון וסנדלפון. ונגדל יודר קלישות בעולם העשיה כהארת רנ"ה השכינה.

יעקב

נצח

הוד

יך שמאל וגם רנ"ה שמאל בשם. יוד דה וו הא

יסוד

ברית קודש

שדי נוקביה

אדני

מלכות הסקבל בכולהוין

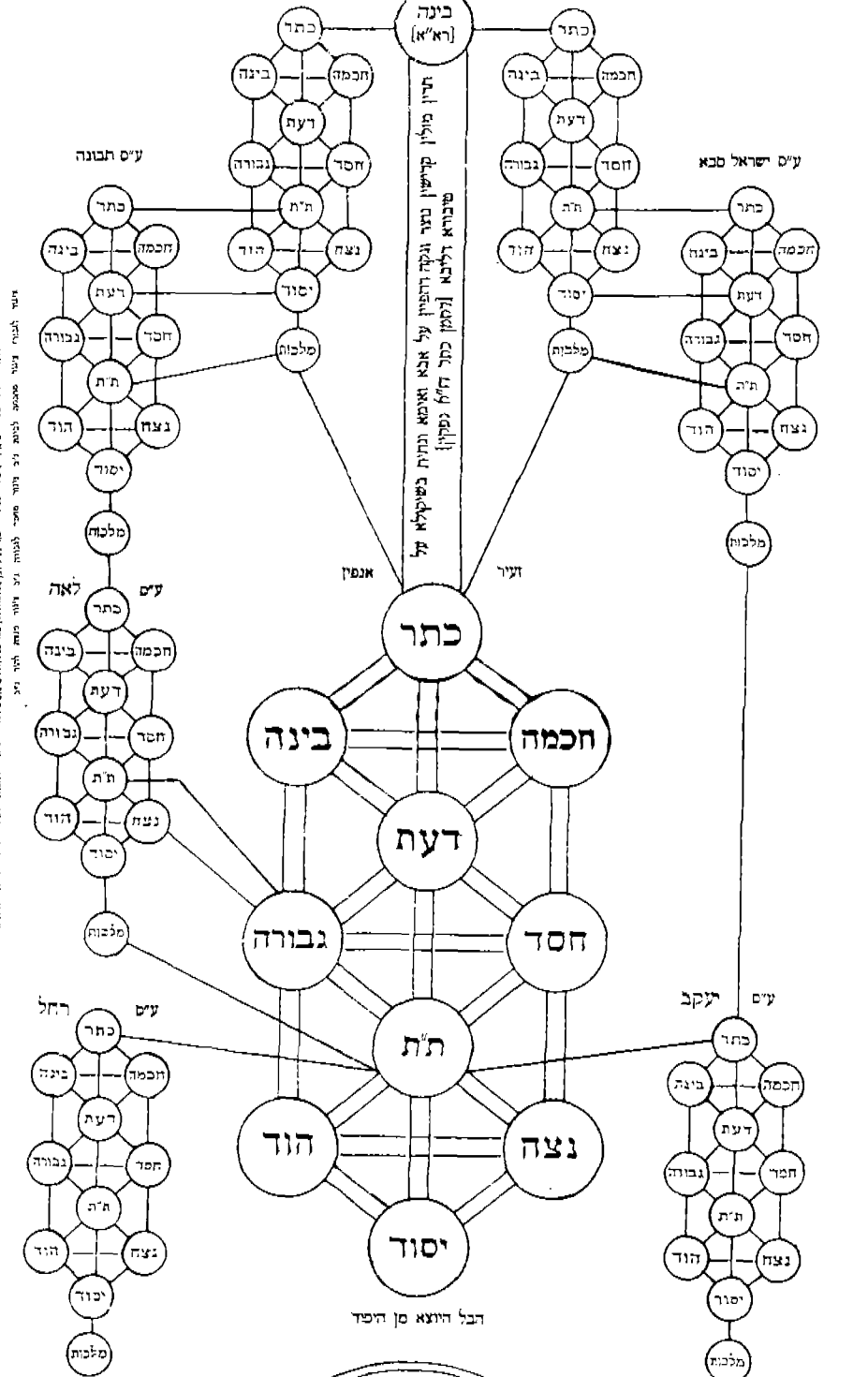
[ע"ה סמאן ככ" מהר"ק ז"ל ואל [כא עידין נדמוס] בהנדפס והלן [הלאה נמאז בהנדפס ב"ב] [כאן לזוהר שייכים ומה שכתבנו סניס ככ"ה. אלה]

[א"י]. כלן המחול עוד הפעם למדך עולם האלילות יסדר עומדת עם הכ"ב לערות זהם עוד העשנות שנספסות מספירה מספירה ועליות מורים הקיום שגבולן (הסס כ"ב כנגד כ"ב לחיות) עיין בילוח הגר"ל על ספר יצירה פ"ה ח"ב. ובפרטם שער הליטות]

[א"י] כפוד ונכסין הוא נדבס כפולין הנדבס שדמלס קיום פסורה על פניעות נ"י כנגד פ"ס, וקיים חכמה קיום עם חכמה לבינה, ויחד גבורה, ומלח נבד, וכן הוא לך לכות עם פועות קל לא גרשו פועות פועות חכמה עם חשיני. וכן מלח]

רשוא דלא אחידיע
כתרא [דא"א]
מוחא [דא"א]
דא לנו מן דא

עשר ספירות אימא [ככ"י פלטוף אומח]

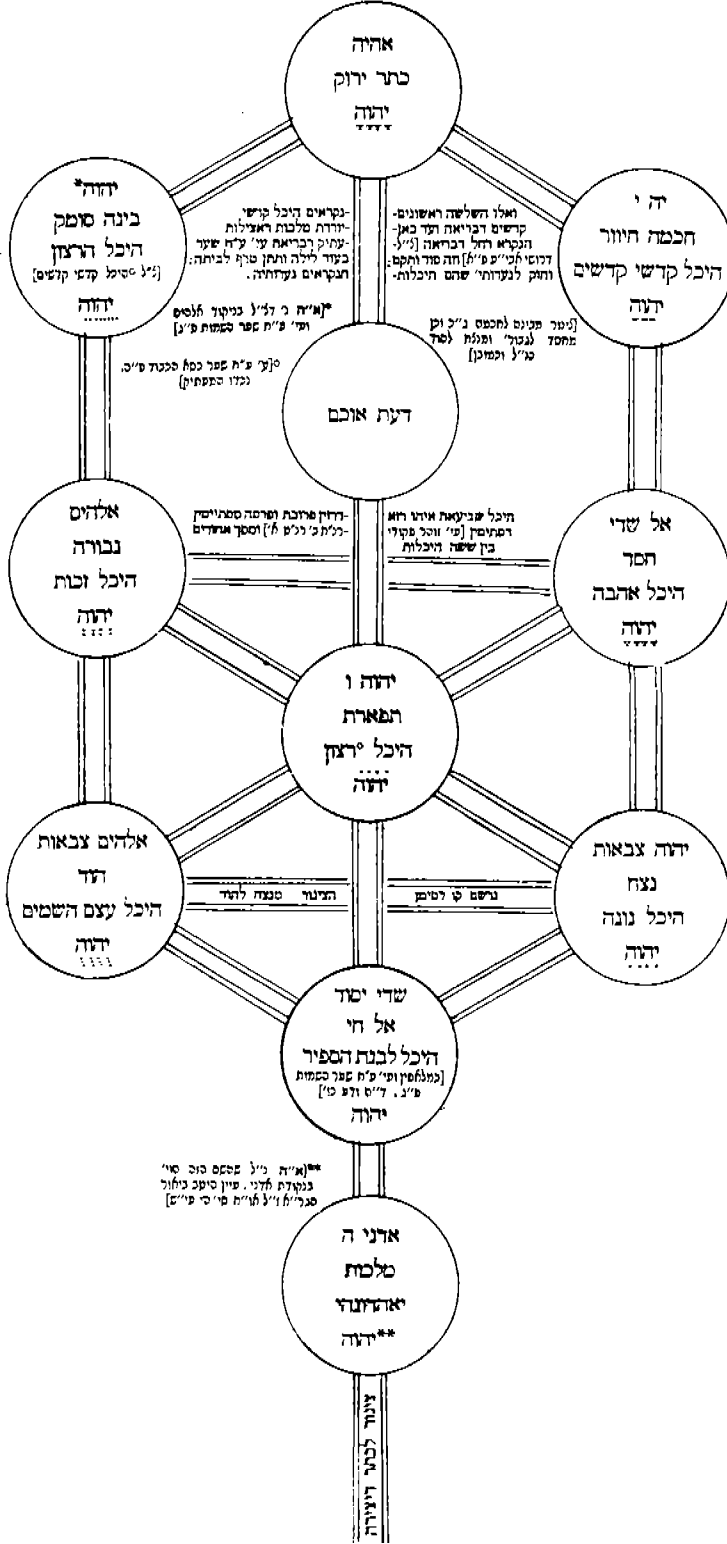

גמטריהו על אבא ואמא ונחיה בשקילא על שפורה דלמא [למון כתר דולן נפולין] עשר ספירות אימא עשר ספירות אבא

קרקע עולם האלילות להדום רגלו כל ה"י פלטיס. ומתם יסדר והו' לשלטה עולמות כריאה יצירה עשיה זה למטה מה ואלון יסדר מחימה ומשקל על כולם, יה י צמאות ידורין, המשקל על עולם הכריאה

המספר מנולם האצילות שנסברו ונפלו שבעה המלכים ששה זעיר וטקויה ואחרים דאבא וזיומא וישראל שבא ומטנה סך כולם הם י"א בחינות (כי זעיר כולל ששה). חסד נבורה מ"ח נגה חוד יסוד) ועולים מהקודים כל ספירה נקודה כשייך אליה. [א"ה השבעה היכלות שהזכיר כאן בעולם הבריאה מבוזרים בצרכה ממסה למעלה בזהר פקודי מן דף רמ"ה והלאה. ובזיומא הברי"א ז"ל שס. ובפרדס שער היכלות. ובפ"ח שער כסא הכבוד פ"ג ופ"ד. ושמות ההיות עם הנקודות. עיין פ"ח שער השמות פ"ג מן הכתר יש בו אי' כי עי"ש. והקוין שגשמו כאן מספירה לספירה הם סימן על הכ"ב לטורות וכמ"ש בעמוד הקודם. ועי' עוד בשמות וההויה עם הנקודות האלה בע"ה שגדסם מחדש בואראש. שער מ"ב כללת אבי"ם פ"ב]

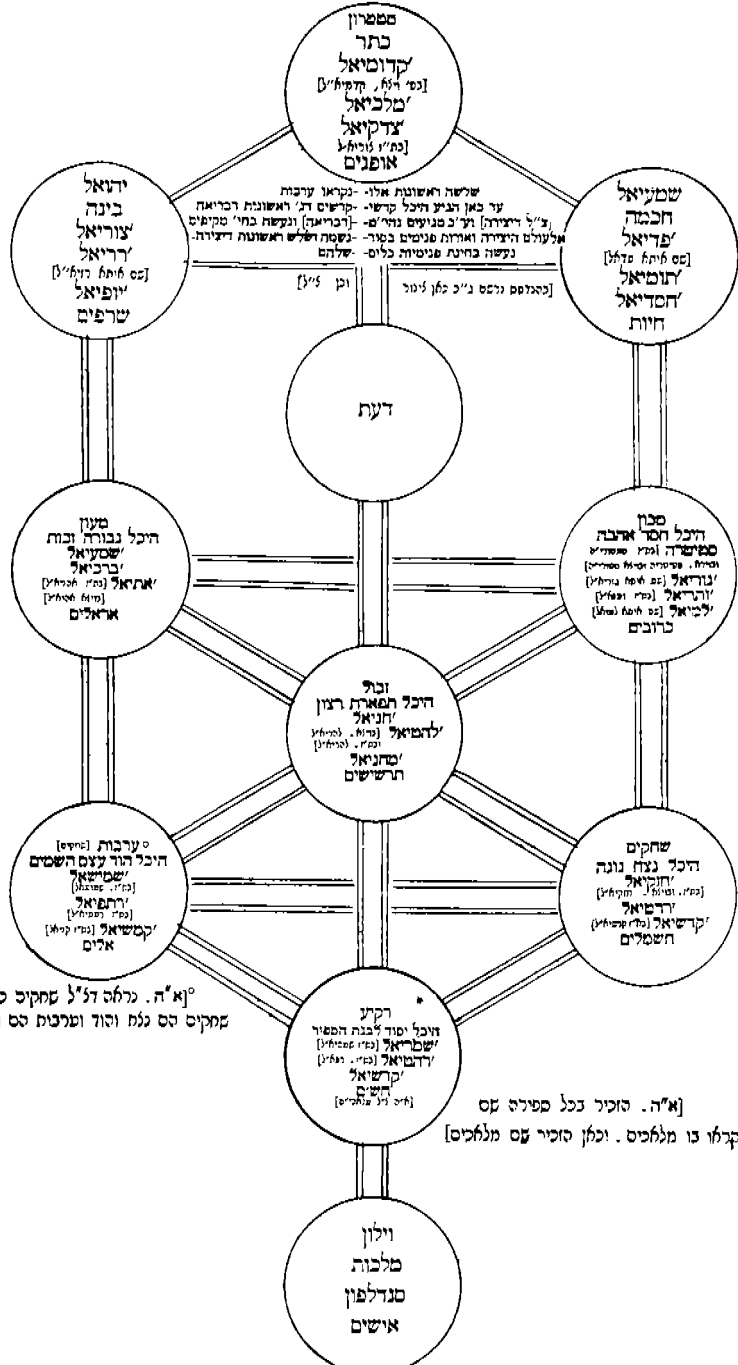
[אבנ"ה עיין פ"ח שער כסא הכבוד פרק ג' ופ' ד' שכתב בשם הוהר שהיכל הרגון למעלה מהיכל אהבה ולפי זה אי' נרדך להיות ת"ח למעלה מחסד אמנם באינן הדפוס הוא כמ"ה כאן (ואפשר בזה נרמז כמה שגשס כמ"ה בינה היכל הרגון משעם זה) אז אפשר שהיכל אהבה העליון (פ' ע"ח שם פ"ד שם בני היכלי אהבה עליון ותחתון) הוא למעלה מהיכל הרגון ומ"ה בזהר שהיכל הרגון למעלה כוונתו להיכל אהבה תחתון וז"ש לפי"ד]:

**א"ת כ"ל ששם כוב סוי' בנקודת אלזי. עיין סוכב בזיומא בברי"א ז"ל א"ת פ"ח פ"ח

יחא בחינם כלים הנשברים זממ משלם הבריאה הם נקודות בסוד האורות הגופלים והיורדים למטה והם נקראים היכלות בסוד מלאים
 הנשברים בסוד מלכות ומלכות דא"ק הנקרא היכל בסוד וייחודה בהיכל קדשו הם [מבוקק ב' פ' ב'] ה"ם בני' היכל וגו' ארזי וגם עולם
 אפירה נקרא היכלות כמו הבריאה. [א"ה]. שמות המלאכים הכתובים כאן הר"ח שלהם הם שמות הנקודות. קמן. פתח. צירי כו'.
 בכל ספירה הם הנקודה המיוחד להםפירה היא וכמו שנתפרט למטה בשולם הבריאה בכל ספירה הוי' עם הנקודה המיוחד להםפירה
 היא. ועיין סיקומו וזהר סיקונו ע' דף קכ"ח ובוזבר וירא ק"ח. ובוזבר ואלא קמ"ס. שכתבו שמה שמות המלאכים של הנקודות. ורשמש
 כאן: הטינים שמשם לבאן בנוטה אחר. [וגם שמות השבעה נקודים שמוזכר במצנייה יב' ב' מוזכר כאן בהספירות. ועי' מילוד הגר"א
 ז"ל על ספר יצירה סוף פרק א' משנה י"ד]

המשילים המטונים על עולם היצירה

א"ה. נראה דל"ל שמקום כי
 שמקום הם נלח והוד ופרכות הם נ"י

א"ה. הזכור בכל ספירה עם
 שנקראו בו מלאכים. וכן הכיר עם מלאכים

* מחלי"ת היצירה שהוא משני שלישי ח"ת ולמטה היינו מבחי' הטבור ולמטה שהוא שני נקודות דהיינו מבחי' הטבור (ומבחינה היסוד).
 נקודה היולאה מהטבור יולא הארה לירוסלים ולכל ארץ ישראל. ומנקודה היולא מושר יולא הארה לכל עולם הטבור והיצירה בכלל והם
 כסוד פנים. [א"ה. ז"ל והיצירה בכלל הם בבחינת פנים ועיין פ"ח ספר הארת המיומן פ"ה. ובוזבר מלוה קפ"ד ע"ב. ובמקדש מלך שש]

